

6. 5. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Komplikovanější cesta k (nejen valorizované) peněžité pomoci zaměstnancům insolventních zaměstnavatelů

K 1. 5. 2020 byla jako každý rok valorizována rozhodná částka pro určení maximální výše mzdových nároků vyplácených úřadem práce zaměstnancům namísto zaměstnavatele v platební neschopnosti, proti kterému byl podán insolvenční návrh resp. prohlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení, a to za podmínek zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele (č. [118/2000](#) Sb., v platném znění). Jenže současně (s časovým rozdílem několika dnů) zákon č. [191/2020](#) Sb. od 24. 4. 2020 znemožnil na určitou dobu věřitelům, tedy i zaměstnancům, účinné podání insolvenčního návrhu, které je jednou z podmínek pro vyplácení peněžité pomoci zaměstnancům zaměstnavatele v platební neschopnosti.

Výše pomoci

Celková výše splatných, ale zaměstnavatelem neuspokojených, mzdových nároků, které může jeden zaměstnanec uplatnit u úřadu práce a jenž může tento úřad uspokojit, nesmí překročit za jeden měsíc jeden a půl násobek tzv. rozhodné částky. (Rozhodnou částku vyhláší a zveřejňuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů vždy s účinností (tj. pro období) od 1. května kalendářního roku na dobu 12 kalendářních měsíců, a to ve výši průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí kalendářní rok.) Vychází se z rozhodné částky platné (a účinné) v den podání insolvenčního návrhu resp. v den vyhlášení moratoria před zahájením insolvenčního řízení. Pro období od 1. 5. 2019 do 30. 4. 2020 (tedy byl-li podán insolvenční návrh resp. vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení po 30. 4. 2019 až do 30. 4. 2020) jde o částku 31 885 Kč. 1,5násobkem této částky je částka 47 828 Kč. A pro období od 1. 5. 2020 do 30. 4. 2021 (tedy byl-li nebo bude-li podán insolvenční návrh resp. vyhlášeno moratorium po 30. 4. 2020) jde nově o částku 34 125 Kč (vyhlášenou nově sdělením MPSV č. [171/2020](#) Sb.). 1,5 násobkem této částky je (po zaokrouhlení) částka 51 188 Kč. Maximální možnou částkou, kterou může jako peněžitou pomoc zaměstnanec (celkem, tedy za tři měsíce, které si vybere z rozhodného období) obdržet, je pak částka 143 484 Kč (pokud byl insolvenční návrh podán nebo moratorium vyhlášeno do 30. 4. 2020 včetně) resp. částka 153 564 Kč (pokud byl nebo bude insolvenční návrh podán nebo moratorium vyhlášeno po 30. 4. 2020). Uvedené částky, které může zaměstnanec získat, jsou částkami hrubými, z nichž se sráží povinné odvody; před uspokojením mzdových nároků provede úřad práce příslušné srážky.

Mimořádná ochrana dlužníků ztěžuje realizaci standardní ochrany věřitelů - zaměstnanců

Ust. § 13 odst. 1 nového zákona č. [191/2020](#) Sb. (o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu) však určuje, že **k insolvenčnímu návrhu, který v době ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. 24. dubna 2020) do 31. srpna 2020 podal věřitel, se nepřihlíží. (Podle ust. § 13 odst. 2 citovaného zákona věřitele, který v uvedené době insolvenční návrh podal, insolvenční soud vyrozumí o tom, že se k jeho návrhu nepřihlíží, usnesením, proti němuž nejsou přípustné opravné prostředky. Tato**

opatření nebrání podle ust. § 13 odst. 3 zmiňovaného zákona věřiteli, aby podal po 31. 8. 2020 nový insolvenční návrh. *A vedle toho se dle ust. § 12 citovaného zákona nepoužije - a to v době ode dne 24. 4. 2020 do uplynutí 6 měsíců od ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii (nejpozději však do 31. 12. 2020) § 98 odst. 1 insolvenčního zákona, který stanoví zejména, že dlužník, který je právníkou osobou nebo fyzickou osobou - podnikatelem, je povinen podat insolvenční návrh bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležitě pečlivosti měl dozvědět o svém úpadku. - To (nepoužití ust. § 98 odst. 1 insolvenčního zákona po stanovenou dobu) však neplatí, pokud úpadek nastal již před přijetím mimořádného opatření při epidemii, nebo pokud úpadek nebyl převážně způsoben v důsledku okolností související s mimořádným opatřením při epidemii, která by dlužníku znemožňovala nebo podstatně ztěžovala plnit své peněžité závazky.)*

Takže ať již insolvenční návrh podá nebo již podal od 24. 4. 2020 do 31. 8. 2020 jakýkoliv věřitel zaměstnavatele - třeba obchodní partner, dodavatel dlužníka, nebo i samotní zaměstnanci, nebude se k němu přihlížet - bude se na něj hledět, jako by podán nebyl. To znamená, že nebude splněna podmínka pro to, aby mohli zaměstnanci uplatnit své mzdové nároky, které jim dluží zaměstnavatel, u úřadu práce, tedy nemůže se uplatnit mechanismus zákona o pomoci zaměstnancům zaměstnavatelů v platební neschopnosti a úřady práce nebudou moci vyplácet dlužné mzdové nároky místo zaměstnavatelů. Na základě tohoto mechanismu má zaměstnanec právo na uspokojení splatných mzdových nároků nevyplacených mu jeho zaměstnavatelem, který je v platební neschopnosti, přičemž **zaměstnavatelem v platební neschopnosti se rozumí ve smyslu ust. § 3 písm. c) zákona č. 118/2000 Sb., v platném znění, zaměstnavatel, který neuspokojil splatné mzdové nároky zaměstnanců, a to** - právě - dnem následujícím po dni, kdy na něho bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení, nebo **po dni, kdy byl na něho podán insolvenční návrh u příslušného soudu.** Rozhodným obdobím, z něž si zaměstnanec vybírá 3 kalendářní měsíce, za které žádá uspokojení dlužných mzdových nároků, je kalendářní měsíc, ve kterém bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo ve kterém byl podán insolvenční návrh, jakož i 3 kalendářní měsíce předcházející tomuto měsíci a 3 kalendářní měsíce následující po tomto měsíci.

Příklady

Bude-li kupř. podán návrh na zahájení insolvenčního řízení 20. 7. 2020, je resp. měla by být rozhodným obdobím doba od 1. 4. 2020 do 31. 10. 2020 (a jako maximum resp. limit peněžité pomoci by se měly již uplatnit maximální valorizované částky) - zaměstnanci by tedy mohli žádat o vyplacení dlužných mzdových nároků za jakékoliv 3 vybrané kalendářní měsíce z daného (rozhodného) období, jenže k insolvenčnímu návrhu podanému v době od 24. 4. do 31. 8. 2020 se nebude přihlížet!

Poprvé budou moci podat věřitelé účinný insolvenční návrh až 1. 9. 2020, kdy pak bude rozhodným obdobím září 2020 a 3 kalendářní měsíce předcházející a 3 kalendářní měsíce následující, tedy doba od 1. 6. 2020 do 31. 12. 2020 (a skutečně se uplatní valorizované částky).

Naposledy mohli podat věřitelé účinný insolvenční návrh 23. 4. 2020, kdy rozhodným obdobím bude duben 2020 a 3 kalendářní měsíce předcházející a 3 kalendářní měsíce následující, tedy doba od 1. 1. 2020 do 31. 7. 2020 (a budou platit dosavadní nevalorizované částky).

Dojde ke změně?

Z toho plyne, že - nedojde-li ke změně právních předpisů a vyřešení popsání pochybení - a jistě nebylo záměrem v době, kdy jsou aktuálně přijímána nejružnější ochranná opatření, komplikovat zavedený mechanismus pomoci zaměstnancům, tím spíše v současné složité situaci - uspokojení

(vyplacení) splatných mzdových nároků, které jim dluží insolventní zaměstnavatel, mohou relevantně žádat (aby je mohl úřad práce uspokojit), a proto kupř. sami iniciovat k tomu potřebný mechanismus zákona o ochraně zaměstnanců, jen ti zaměstnanci zaměstnavatele, proti kterému byl již podán insolvenční návrh do 23. 4. 2020 včetně, nebo bude podán až 1. 9. 2020 a později.

Terezie Nývltová Vojáčková

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)
- [Odstoupení od smlouvy v insolvenčním řízení](#)
- [Zřízení exekutorského zástavního práva - právní rámec, dopady a judikatura](#)
- [Novela nařízení o insolvenčním řízení nabyla účinnosti - jaké přinesla změny?](#)